

Museumsreform: En generationsinvestering i vores fælles fortælling

16. maj 2024

Der er enighed mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) og Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti og Alternativet om følgende stemmeaftale:

Vores museer spiller en central rolle for vores fælles historie og for bevaring af vores nationale arv. De er unikke skatkamre af viden og indsigt, som beriger os med nye og gamle perspektiver på tilværelsen. Museerne er garanter for troværdig viden, og deres samlinger er uundværlige kilder, som giver os en større forståelse af, hvor vi kommer fra og af verden omkring os. De giver os fælles referencer og binder os sammen på tværs af landet. Museerne er vitale for de lokalsamfund, de ligger i. De skaber møder mellem os og danner rammen for fællesskaber og aktiviteter – både inden for og uden for museernes mure. Samtidig har vi museer i international særklasse, som løfter museumslandskabet og tiltrækker turister til landet. Vores kulturelle flagskibe skaber opmærksomhed – nationalt og internationalt – til gavn for både danskere og dansk erhvervsliv. Museerne er med til at tiltrække turister fra hele verden til landet, de skaber jobs i vores lokalsamfund over hele landet, de får dansk kultur på verdenskortet, og de udbreder kendskabet til dansk kultur – til gavn for vores kunstnere, vores samfundsøkonomi og vores fælles samtaler.

Museerne er grundlaget for vores forståelse af hvem, vi har været i fortiden – og derfor også hvem, vi er i dag. Museerne er et anker i vores fælles historie og et vindue mod resten af verden.

I en tid, hvor vi bruger mere tid foran skærmene, og hvor vores virkelighed i højere grad er bestemt af det filter, som sociale medier lægger ned over den demokratiske samtale, er bevaring og formidling af vores fælles kultur- og naturarv og historie vigtigere end nogensinde. Fake news flourerer i stor stil og danner grobund for historieløse holdninger, samtidig med at vi i højere grad befinder os i vores egne algoritmer og ekkokamre. Det er den virkelighed, som børn og unge i dag vokser op i, og der må museerne være mødestedet, hvor vi kan være fælles om faktuel viden om vores historie og natur samt om mødet med kunsten. Det styrker sammenhængskraften.

Museer er centrale i alle dele af landet, og i kraft af deres betydning for samfundets udvikling er det vigtigt, at befolkningen har adgang til relevante museer, så befolkningen kan deltage aktivt i den fortsatte udvikling af demokrati og samfundsliv. På samme måde er museer afgørende for, at vores børn og unge lærer, hvem vi er, og hvad vi kommer fra, så de får et holdepunkt i en ellers hektisk tilværelse. Det er afgørende, at museerne er relevante og inddragende for vores børn og unge, og at mulighederne for demokratisk dannelse ikke begrænses af postnummer. Derfor skal der fortsat være adgang til museumstilbud af høj kvalitet i alle dele af landet, ligesom alle dele af landet også rummer vigtig kultur- og naturarv.

Museerne skaber samtidig et rum for vores familier, hvor store som små kan mødes om vores fælles fortid, og hvor generationshistorier kan skildres. Museerne danner rammer for vores familiesamvær og hjælper forældre og bedsteforældre til at formidle dansk og international kunst og historie til børn og børnebørn.

Det nuværende statslige tilskudssystem til statsanerkendte museer er ca. 20 år gammelt, og aftalepartierne er enige om, at systemet er forældet. Aftalepartierne ønsker en højere grad af dynamik, både i forhold til museernes mulighed for at påvirke deres eget tilskud og i forhold til statsanerkendelse af nye museer. Ligeledes har det været vigtigt for aftalepartierne at sikre klare kriterier og transparens.

På den baggrund er aftalepartierne enige om at gennemføre en gennemgribende reform af museumsområdet, som både omfatter en modernisering af museernes faglige opgaver og en grundlæggende ny måde at fordele statens tilskud til statsanerkendte museer på, som understøtter museernes samfundsmæssige rolle, og så vi har museer i hele landet. Med aftalen gøres der op med et fastlåst og forældet tilskudssystem, og nye museer får mulighed for at blive statsanerkendt. Der ryddes op i en række af de krav, der stilles til museerne, ligesom beskrivelsen af museernes opgaver forenkles. Samtidig indebærer aftalen et historisk løft af den økonomiske støtte til museerne på 75 mio. kr. årligt.

Det er en generationsinvestering i vores fælles fortælling, i vores demokratiske dannelse og i vores forståelse af os selv.

Modernisering og forenkling

Kernen i at være et museum er museets *samling*. Samlingen er det, der adskiller museer fra andre institutioner. Samlingen er central for det statslige engagement i museerne, for det er en statslig opgave at sikre, at vi passer på de unikke samlinger, der fortæller vores historie. Aftalepartierne er enige om at modernisere og forenkle museernes opgaver. Museernes arbejde skal bygges op omkring tre indbyrdes afhængige opgaver: samlingsudvikling, formidling og vidensudvikling.

Gennem *samlingsudvikling* skal museerne sikre vigtig kultur- og naturarv for fremtidens generationer. Museernes samlinger skal sikre vores historie og vores historiefortælling, være aktuelle og relevante, registreret og indberettet. Heri ligger også et fokus på samlingsvaretagelsen, hvor museerne skal sikre, at samlingerne er i den bedst mulige bevaringstilstand og forsvarligt opbevaret. Det er vigtigt, at museerne udvikler deres samling, så samlingen hele tiden er relevant. Gennem *formidling* skal museerne arbejde for, at flere borgere i fremtiden vil besøge museerne og få en ny forståelse for og et nyt perspektiv på sig selv og samfundet. Og gennem *vidensudvikling* skal museerne løbende generere ny viden om vores fælles kultur- og naturarv til gavn for alle borgere.

De faglige opgaver skal styrke udviklingen på alle landets museer og sætte fokus på, at opgaverne (samlingsudvikling, formidling og vidensudvikling) er vigtige, udviklingsorienterede og gensidigt afhængige, men også tilpasset en moderne tid, hvor museerne skal udvikle sig for fortsat at være relevante.

Dynamik og minimumskrav

Der er behov for at skabe et mere dynamisk museumslandskab. Det er problematisk, at det nuværende fastlåste tilskudssystem gør det svært for nye museer at blive statsanerkendt, og at museer, der har vanskeligt ved at leve op til museumslovens krav, i praksis ikke fratages deres statsanerkendelse.

Partierne bag aftalen ønsker, at nye museer i højere grad skal kunne blive statsanerkendt, hvis de lever op til en række minimumskrav til indtjening (mindst 4 mio. kr. årligt), antal besøgende (mindst 10.000 årligt) og antal forskningspublikationer (mindst 1 publikation over tre år).

Samtidig skal de for at kunne blive statsanerkendt have en høj faglig kvalitet i deres arbejde og arbejde inden for et ansvarsområde, som bidrager til et sammenhængende og mangfoldigt museumslandskab.

Det er vigtigt for aftalepartierne, at der er statsanerkendte museer i alle dele af landet og ambitionen er, at alle børn og unge skal vokse op i nærheden af et museum. På mindre øer er der langt fra det samme potentiale til at opnå højere besøgstal, og derfor imødekommes det i aftalen ved blandt andet at differentiere i kravene. For disse museer vil minimumskravene derfor være 3 mio. kr. i indtægter og 8.000 årlige besøgende. Minimumskravet til forskning er det samme som for øvrige museer.

Statsanerkendte museer, som ikke lever op til minimumskravene, skal kunne fratages deres statsanerkendelse. Aftalepartierne er enige om, at de museer, som ikke lever op til minimumskravene, får op til to år til at rette op på forholdene. Det betyder, at museerne vurderes ud fra et toårigt gennemsnit af fx besøgstal. Museer kan derfor tidligst fratages statsanerkendelsen tre år efter loven er trådt i kraft. Nye museer, der ønsker at blive statsanerkendt, kan først opnå statsanerkendelse to år efter loven er trådt i kraft.

Statsanerkendte museer skal som hidtil samarbejde om samlingsarbejde, opbevaringsforhold, forskning, formidlingsformater mv. og derigennem bidrage til en positiv udvikling af det danske museumslandskab.

En nyt og enklere tilskudssystem

Et nyt tilskudssystem vil understøtte, at der er gode, veldrevne og unikke museer i hele landet. På den baggrund er aftalepartierne enige om en tilskudsmodel, der består af følgende tre elementer:

- *Et grundtilskud*, der tildeles på baggrund af en vurdering af betydningen af museets samling, som afspejler museets kerneopgaver i forhold til samlingsudvikling.
- *Et variabelt incitamentsbaseret tilskud*, der tildeles på baggrund af, hvor mange besøgende, museet tiltrækker; hvor mange børn og unge, museet tiltrækker;

hvor mange indtægter, museet genererer; og hvor meget forskning, museet producerer.

- *Et prioritetstilskud*, som er fastsat politisk.

Tilskudsmodellen fordeler en samlet økonomisk ramme på 565,7 mio. kr. årligt.

Et differentieret grundtilskud

Museernes samlinger udgør fundamentet for museernes opgaver, og museerne skal arbejde med samlingsudvikling, som sikrer relevante samlinger, der danner udgangspunkt for formidling og vidensudvikling. Det er en statslig opgave at sikre, at statsanerkendte museer passer på og udvikler deres samlinger. Alle museer tildeles derfor et fast grundtilskud. Grundtilskuddets størrelse er differentieret i fem kategorier baseret på en faglig, skønsmæssig vurdering af betydningen af museernes samlinger, som afspejler museernes kerneopgaver i relation hertil.

Inden for kultur- og naturhistorie er der foretaget en vurdering af museernes samlinger med udgangspunkt i den geografiske udbredelse, altså om samlingen er indsamlet lokalt, regionalt, nationalt eller internationalt. Der er museer i hele landet, der har arkæologisk ansvar, og som løfter en vigtig opgave med arkæologiske undersøgelser. I anerkendelse af, at et arkæologisk ansvar er en vigtig opgave har museets geografiske indsamlingsområde derfor ligeledes betydning for museets indplacering. Der er også taget stilling til, om samlingen overordnet set har flere genstande af særlig værdi, kvalitet eller betydning, som kan placere samlingens betydning i en højere kategori end det geografisk afgrænsede indsamlingsområde. Kunstmuseernes samlinger er vurderet ud fra, hvor repræsentativ den enkelte samling er inden for museets ansvarsområde, samt samlingens betydning for den samlede kunsthistorie og øvrige kunstsamlinger. Museerne inddeles på den baggrund i fem kategorier (1-5).

Tabel 1
De fem grundtilskudskategorier og tilskudsniveauer (mio. kr.)

Kategori 1 (41 museer)	1,5
Kategori 2 (27 museer)	2,5
Kategori 3 (16 museer)	3,5
Kategori 4 (6 museer)	10,5
Kategori 5 (5 museer)	23,0

Note: Tabellen er 2024-niveau, og tallene kan ændre sig.

Aftalepartierne anerkender, at en række mindre museer har haft vanskeligt ved at få økonomien til at hænge sammen. Det er afgørende, at vi har museer i hele landet, hvor museer har en afgørende betydning for lokalsamfundet, særligt i yderområderne af landet. Derfor løftes museernes økonomiske grundlag ved et løft af det laveste grundtilskudsniveau fra ca. 1,1 mio. kr. i dag til 1,5 mio. kr. Dermed løftes

museumslandskabet i hele landet, og løftet understøtter, at der er adgang til museumstilbud og dannelse, uanset hvor man bor. Grundtilskuddet kan aldrig blive lavere end 1,5 mio. kr.

64,17 pct. af den økonomiske ramme (svarende til 363 mio. kr.) går til grundtilskuddet.

Et variabelt incitamentsbaseret tilskudselement

Museer bør ansføres til at gøre sig umage. Museer skal sikre, at de har en bæredygtig økonomi, at de er relevante for alle og særligt for børn og unge, så flere - særligt børn og unge - får glæde af museerne. Museerne skal fortsat være vidensinstitutioner, der vedvarende udvikler ny viden om deres ansvarsområde(r) igennem forskning. På den baggrund er aftalepartierne enige om, at der indføres et incitamentsbaseret og variabelt tilskudselement med udgangspunkt i arbejdsgruppens byggekloksmodel, hvor et museum kan få et ekstra tilskud, hvis de er gode til fx at tiltrække børn og unge. Tilskuddet tildeles særskilt på baggrund af hver af de fire parametre enkeltvis:

- besøgende (30 pct. af tilskudselementet)
- børn og unge (30 pct. af tilskudselementet)
- indtægter (bestående af tilskud, herunder fx kommunalt tilskud og tilskud fra fonde samt entréindtægter) (30 pct. af tilskudselementet)
- fagfællebedømte forskningspublikationer (10 pct. af tilskudselementet)

'Besøgende' og 'børn og unge' omfatter personer, der har indløst billet til museets udstilling eller indløst billet til undervisningsforløb.

De fire parametre er valgt, fordi de hver især afspejler centrale dele af museernes opgaver med formidling og vidensudvikling.

Besøgende

Museerne skal gennem formidling sikre museumstilbud, som er relevante og værdifulde for borgere og samfund. Museerne skal vedblivende udvikle deres måde at formidle på, så det kan nå ud til folk i alle aldre og forskellige brugergrupper, så flere borgere, herunder turister, i fremtiden vil besøge museerne. Museerne vil dermed også få incitament til at tiltrække flere borgere, som normalt ikke vil komme på museerne, og derigennem få en ny forståelse for og et nyt perspektiv på sig selv og samfundet.

Børn og unge

Museerne skal belønnes for at nå ud til børn og unge og være en central del af deres skoleundervisning. Museerne spiller også en vigtig rolle i vores familiesamvær, og vi skal understøtte, at et museumsbesøg kan være en fælles familieoplevelse, hvor børn oplever at komme på museum med deres familier. Børn og unge er vores fremtid, og de skal fra barnsben have mulighed for at lære om dansk kultur- og naturarv – uanset hvor i landet de bor. Alle skal have adgang til kunst og til vores fælles kultur- og naturarv, og museernes målrettede aktiviteter til børn og unge er

afgørende for at styrke sammenhængskraften. Derfor tæller børn og unge med to gange i tilskudsmodellen, da de både indgår i parameteret 'besøgende', og i et særskilt parameter. Det betyder, at børn og unge tæller dobbelt så meget som en voksen besøgende i det variable tilskud. Samtidig tæller voksne besøgende, der betaler entré, med i indtægtsparameteret.

Digitale tilbud er for nogle museer blevet en central del af deres formidling, og det kommer kun til at fylde mere fremover. Der er i dag ikke tilstrækkeligt pålidelige og meningsfulde opgørelser, der kan måle museernes digitale formidling, hvilket arbejdsgruppen også konkluderede, hvorfor det på nuværende tidspunkt ikke indgår.

Indtægter

Økonomisk bæredygtighed er centralt for, at de statsanerkendte museer kan udvikle museumstilbud af høj kvalitet samt drive og udvikle deres virksomhed. Museerne skal have et incitament til at generere indtægter ud over det statslige tilskud, både ved at generere entréindtægter og tiltrække støttemidler, herunder fra det private erhvervsliv. Samtidig skal der være en kobling mellem det statslige og det kommunale tilskud. På den baggrund indgår indtægter (inkl. entréindtægter, fonde og kommunalt tilskud) i tilskudsmodellen.

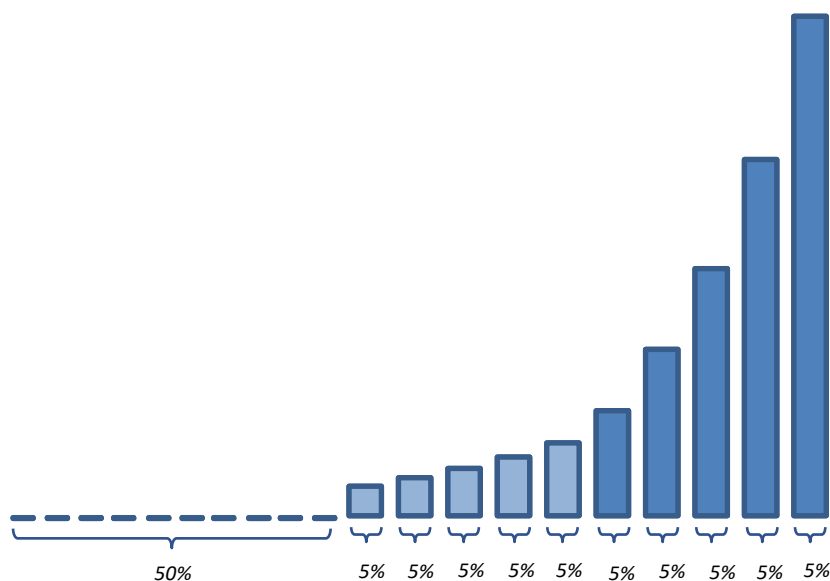
Fagfællebedømte forskningspublikationer

Museerne skal gennem deres arbejde med vidensudvikling sikre, at der kontinuerligt indsamles, analyseres og genereres viden om kultur- og naturarv, som kan anvendes og bringes i spil til gavn for forskning, borgere og samfund. Derfor skal museerne have en forpligtelse til at forske og skal publicere deres forskning i fagfællebedømte medier. En forskningspublikation kan laves i et samarbejde mellem flere museer, hvilket ansporer til samarbejde i museumslandskabet. Det betyder også, at mindre museer med begrænsede ressourcer til at forske kan arbejde sammen om forskningsprojekter for at leve op til minimumskravet.

Vidensudvikling er mere og andet end fagfællesbedømt forskning. Generel vidensudvikling, fx undersøgelser, analyser, foldere, populærvidenskabelige artikler, årbøger eller kataloger til udstillinger, er en vigtig del af museernes arbejde. Aftaleparterne anerkender dog arbejdsgruppens vurdering om, at det på nuværende tidspunkt er vanskeligt at understøtte med kvalitetsdata.

Beregning af det variable tilskud

Museerne vil kunne opnå et eller flere tillæg afhængigt af, hvor mange besøgende, besøgende børn og unge, indtægter og forskningspublikationer, de har. Hvis et museum tiltrækker mange besøgende og fx ligger i top 5 pct. af de museer, der har flest besøgende, så vil der udløses et særtilskud herfor. På samme måde med børn og unge, indtægter og forskning. På den måde kan museer få flere ekstra tilskud afhængig af deres præstation. Museerne skal være i den øverste halvdel inden for hvert parameter for at få et tilskud for det parameter. De øverste 5 pct. (de 5 pct., der har haft flest besøgende) får et højt ekstra tilskud. De næste 5 pct. får et mindre tilskud osv.

Museerne har altså selv mulighed for at påvirke deres tilskud, og det skaber incitamenter til at fokusere på at tiltrække gæster, generere indtægter og producere forskning.

Aftalepartierne er enige om, at 23,93 pct. af den økonomiske ramme (svarende til 135,4 mio. kr.) går til det variable tilskud. Det fordeles således mellem de fire parametre: besøgende (30 pct.), børn og unge (30 pct.), indtægter (30 pct.) og fagfællebedømte forskningspublikationer (10 pct.).

Prioritetstilskud til udvalgte museer

Aftalepartierne anerkender, at en objektiv model ikke tager højde for alt. Derfor er aftalepartierne enige om, at der fordeles et politisk fastsat prioritetstilskud.

Fordelingen af prioritetstilskud fremgår af tabel 3. Fordelingen af prioritetstilskud evalueres efter en periode på 5 år. På den måde er der mulighed for at tilpasse fordelingen af prioritetstilskuddene, hvis der sker store ændringer i museernes tilskud i tilskudsmodellen. Niveauerne for de kommunale tilskud vil indgå i evalueringen for at sikre fortsat stor økonomisk opbakning til museerne i de enkelte kommuner.

Aftalepartierne er endvidere enige om at mødes, inden der er gået fire år, med henblik på at drøfte reformen.

11,90 pct. af den økonomiske ramme (svarende til 67,3 mio. kr.) går til prioritetstilskud.

Museumsnævn

Det skal ikke være en politisk beslutning, om nye museer skal statsanerkendes eller eksisterende museer skal miste deres statsanerkendelse.

Derfor er aftalepartierne enige om at placere en række kompetencer hos et nyt uafhængigt og upartisk nævn, Museumsnævnet, for at sikre uafhængige og fagligt funderede vurderinger. Det gælder:

- Kompetencen til at træffe afgørelse om tildeling og fratagelse af statsanerkendelse. Nye museer, der ønsker at blive statsanerkendt, og som opfylder kravene, kan ansøge om statsanerkendelse ved Museumsnævnet. Samtidig kan nævnet træffe afgørelse om, at museer, der ikke lever op til kravene, skal fratages deres statsanerkendelse.
- Kompetence til at træffe afgørelse om museernes placering i grundtilskudskategorier. Museer kan indbringe museets indplacering i grundtilskudskategori for nævnet, hvis der fx er sket ændringer i museets samling. Nævnet kan i særlige tilfælde af egen drift forholde sig til og potentielt ændre enkelte museers indplacering i en grundtilskudskategori. Hvis et museum flyttes til en højere grundtilskudskategori, modregnes deres stigning i grundtilskud i museets prioritetstilskud. Midlerne tilføres i stedet til det variable tilskudselement.
- For museer, der fusionerer eller deler sig op i flere enheder (spalter sig), skal Museumsnævnet foretage en ny faglig vurdering af, om museerne fortsat skal være statsanerkendte i deres nye organisation, herunder deres evt. indplacering i grundtilskudskategorier. Ved *fusion* bliver det variable tilskud beregnet på baggrund af sammenlagte data for de fusionerede museer. De fusionerede museer beholder deres eventuelle prioritetstilskud. Ved *spaltning* findes der ikke særskilte data for de nye (delte) museer – derfor bortfalder muligheden for at få et variabelt tilskud i tre år, hvorefter det variable tilskud igen kan beregnes. Prioritetstilskud bortfalder ved spaltninger og tilføres i stedet til det variable tilskudselement.

Museumsnævnet vil bestå af syv medlemmer, herunder en nævsleder, som alle beskikkes af kulturministeren for en fireårig periode. Kommunernes Landsforening og Organisationen Danske Museer indstiller et medlem hver. Kulturministeren udpeger fem medlemmer, hvoraf et medlem skal komme fra et af de andre nordiske lande. Ved udpegning af Museumsnævnets medlemmer, kommer aftalepartierne med input til sammensætningen.

Nævnets medlemmer skal tilsammen besidde høj faglig ekspertise inden for museernes tre indbyrdes afhængige opgaver; samlingsudvikling, formidling og vidensudvikling og dække både hhv. kunsthistorie, kulturhistorie, herunder arkæologi, og naturhistorie. Medlemmerne skal således samlet set have bred viden om det danske museumslandskab, herunder kendskab til museumsdrift, faglig opgavevaretagelse og viden om de statsanerkendte museer.

Risikobaseret tilsyn

Det er centralt for aftalepartierne, at der skal gøres op med unødvendigt bureaukrati og kontrol med museerne. Kulturministeriets tilsyn, som indebærer omfattende vurderinger af det kvalitative niveau i museernes varetagelse af de lovbestemte opgaver, skal derfor revideres og slankes. Der udvikles et nyt fagligt tilsyn,

der er risikobaseret og markant reduceret i forhold til det nuværende tilsyn. Et formål hermed er også at sikre administrative lettelser. Det nye tilsyn har fokus på opfyldelse af minimumskravene til statsanerkendelse (besøgende, indtægter og forskningspublikationer) samt de tre indbyrdes afhængige opgaver: samlingsudvikling, vidensudvikling og formidling.

Genberegning af tilskudsmodellen

Det variable tilskud tager udgangspunkt i et treårigt gennemsnit for museernes besøgstal (herunder børn og unge), indtægter og forskningspublikationer, og de genberegnes årligt. På den måde sikres det, at der både er forudsigelighed og dynamik i det variable tilskud.

Den økonomiske ramme til de statsanerkendte museer er fast. Hvis flere museer bliver statsanerkendt, eller et museum rykker til en kategori med et højere grundtilskud, ændres rammen dermed ikke. Effekten af nye statsanerkendelser eller museer, der rykker til en højere grundtilskudskategori, vil derfor være, at andelen af rammen, der går til grundtilskud, stiger – på bekostning af det variable tilskuds andel. For at sikre, at der fortsat er en passende andel af rammen til det variable tilskud, er aftalepartierne enige om, at grundtilskuddet aldrig kan optage mere end 70 pct. af den samlede økonomiske ramme. Grundtilskuddet til kategori 1 kan aldrig blive lavere end 1,5 mio. kr.

Øvrige aftaleinitiativer

Rejsehold

De museer, der som konsekvens af en ny tilskudsmodel står til at miste en betydelig del af deres statslige driftstilskud, vil få tilbudt besøg af et nyoprettet rejsehold fra Slots- og Kulturstyrelsen. Rejseholdet kan efter aftale med museet understøtte en dialog med relevante kommuner, fonde, og øvrige samarbejdspartnere. Det kan fx handle om hjælp til at udarbejde en handleplan, hvilket typisk vil ske i samråd med de(n) tilskudsgivende kommune(r).

Udviklingspulje

Aftalepartierne er enige om at oprette en udviklingspulje, hvorfra der kan ydes støtte til konkrete projekter og initiativer. Det inkluderer museernes arbejde med at nå nye eller underrepræsenterede brugergrupper, fx gennem nye formidlingsmetoder. Det inkluderer også udvikling af partnerskaber og formidling uden for museernes egne besøgssteder, fx i form af udstillinger på arbejdspladser, hospitaler, i offentlige rum eller som involverende digitale formidlingsprojekter. Udviklingspuljen kan søges af statsanerkendte museer i grundtilskudskategori 1-3. Museerne kan samarbejde med alle statsanerkendte og statslige museer og andre relevante samarbejdspartnere som fx folkeskoler, erhvervsliv og biblioteker om projekter. Aftalepartierne er enige om at afsætte 10,0 mio. kr. årligt til udviklingspuljen.

Undersøgelse om vidensudvikling, ikke-brugere og digitale brugere

Aftalepartierne er enige om at igangsætte en undersøgelse, der skal afdække om det på sigt vil være muligt at måle på vidensudvikling, som ikke er forskning, digitale

brugere og ikke-brugere, herunder socialt udsatte, samt om børn og unge kan udvides til unge op til 21 år med henblik på, at det evt. på sigt kan indgå som parameter i det variable tilskud. Undersøgelsen finansieres via udviklingspuljen i dens første år.

Øvrigt

Danmark bygger på ordnede forhold på arbejdsmarkedet, og aftalekredsen forventer, at de statsanerkendte museers bestyrelser sikrer, at museumsdriften foregår i respekt for dette.

Økonomisk ramme

Aftalepartierne er enige om, at der er behov for et økonomisk løft af de statsanerkendte museer. Den økonomiske ramme til driftstilskud til de statsanerkendte museer hæves således varigt med 75 mio. kr. årligt fra 2025. Endvidere gennemføres der en sanering af eksisterende puljer på Kulturministeriets område. Midlerne herfra vil fremover indgå i tilskudsmodellen og i udviklingspuljen. Aftalepartierne er endvidere enige om fra og med 2025 at prioritere 5 mio. kr. årligt fra det kulturelle aktstykke til prioritetstilskuddet

Tabel 2
Økonomisk ramme for aftale om museumsreform, 2024-pl

	2025 og varigt
Nuværende ramme	473,6
Varigt rammeløft som følge af politisk aftale	75,0
Sanering af eksisterende puljer på Kulturministeriets område	22,1
- Heraf til suppleringspulje af tilskudsmodellens økonomiske ramme	12,1
- Heraf til ny udviklingspulje	10,0
Omprioritering af midler fra det kulturelle aktstykke	5,0
I alt	575,7

Kilde: Kulturministeriets beregninger

Ikrafttræden og indfasning af reformen

Reformen gennemføres ved lovforslag i efteråret 2024 og træder i kraft den 1. januar 2025. Aftalepartierne er enige om, at det er afgørende at sikre museerne en passende indfasningsperiode, så de får mulighed for at omstille sig – særligt de museer, som står til en nedgang i det statslige tilskud. Tilskudsmodellen indføres derfor over en periode på 4 år, således at modellen er fuldt ud indfaset i 2028.

Museer, der får et lavere tilskud, får en blød indfasning, så museernes tilskud falder langsomt og med samme beløb hvert år i de fire indfasningsår. Det giver museerne tid til løbende at omstille sig. Museer, der får et højere tilskud, oplever med

det samme virkningen heraf, så museerne hurtigt får gavn af deres nye tilskudssituation. Dette kan kun lade sig gøre, fordi den samlede ramme løftes og bruges fuldt ud hvert år i hele indfasningsperioden.

Museer, der står til at få et mindre tilskud end i dag, kan vælge at lade deres indplacering i grundtilskudskategori indbringe for Museumsnævnet et år efter reformen er trådt i kraft, dvs. tidligst 1. januar 2026, hvorefter Museumsnævnet vil have kompetence til at kunne ændre deres indplacering i grundtilskudskategori, både til en lavere eller en højere grundtilskudskategori. Museer, der står til at få et højere tilskud end i dag, kan indbringe deres indplacering for Museumsnævnet, når reformen er fuldt indfaset, dvs. efter fire år.

Der tages forbehold for, at initiativer, der indeholder statsstøtte, skal kunne statsstøttegodkendes.

Tabel 3**Konsekvensberegninger for de 95 statsanerkendte museer**

NB. Konsekvensberegninger er alene udtryk for beregnet tilskud pba. historiske data. Beregninger tager desuden ikke højde for forventede adfærdssændringer.

Beregninger er foretaget på baggrund af data fra 2018-2022. Frem mod udregningen af tilskuddet for 2025 vil datagrundlaget blive opdateret med 2023-tal, så datagrundlaget bliver årene 2019-2023. Grundet indfasningen vil museerne ikke modtage det nye tilskud ("samlet beregnet tilskud") i 2025.

Beregninger af tilskuddene for *besøgende* og *børn og unge* tager alene udgangspunkt i besøgende i museernes udstillinger. Fra 2027 vil besøgende i museernes faglige arrangementer uden for og på museerne også indgå i beregningerne.

Tallene er angivet i mio. kr. og er afrundet til en decimal.

Museum	Kategori	Tilskud 2024	Grundtilskud og variabelt tilskud	Prioritets-tilskud	Samlet beregnet tilskud
Region Nordjylland					
Kunsten Museum of Modern Art Aalborg	3	2,8	5,4	-	5,4
Limfjordsmuseet	2	1,2	2,5	-	2,5
Læsø Museum	1	1,2	1,5	-	1,5
Museum for Forsyning og Bæredygtighed - MOSS	1	1,2	1,5	-	1,5
Museum Mors	1	1,6	1,6	-	1,6
Museum Thy	2	1,8	3,6	-	3,6
Nordjyllands Kystmuseum	2	3,8	4,6	-	4,6
Nordjyske Museer	3	6,1	5,7	0,5	6,2
Skagens Kunstmuseer	3	1,9	6,1	-	6,1
Vendsyssel Historiske Museum	2	4,5	3,2	0,6	3,8
Vendsyssel Kunstmuseum	1	1,1	1,5	-	1,5
Vesthimmerlands Museum	1	1,4	1,6	-	1,6
Region Midtjylland					
ARoS Aarhus Kunstmuseum	5	25,3	31,2	-	31,2
De kulturhistoriske museer i Holstebro	2	6,2	4,6	1,4	6,0
Den Gamle By, Danmarks Købstadsmuseum	4	16,8	19,7	4,0	23,7
Energimuseet	3	2,1	3,9	-	3,9
Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum	3	2,6	5,0	-	5,0
Glud Museum	1	1,8	1,5	0,3	1,8
HEART Herning Museum of Contemporary Art	1	1,6	1,8	-	1,8
Holstebro Kunstmuseum	1	1,5	1,5	-	1,5
Industrimuseet	2	1,3	2,6	-	2,6
KØN - Gender Museum Denmark	3	1,2	3,9	-	3,9
Lemvig Museum	1	1,3	1,5	-	1,5
Moesgaard Museum	5	21,8	30,3	-	30,3
Museum Horsens	1	3	4,1	-	4,1
Museum Jorn	2	1,2	2,9	-	2,9
Museum Midtjylland	2	2,7	2,6	-	2,6
Museum Salling	1	4	2,5	1,5	4,0
Museum Silkeborg	1	2,2	1,7	0,3	2,0

Museum	Kategori	Tilskud 2024	Grundtilskud og variabelt tilskud	Prioritets-tilskud	Samlet beregnet tilskud
Museum Skanderborg	1	1,1	1,8	-	1,8
Museum Østjylland	2	3,4	5,0	-	5,0
Naturhistorisk Museum	3	6	5,2	0,3	5,5
Randers Kunstmuseum	2	1,2	2,6	-	2,6
Ringkøbing Fjord Museer	1	4,8	5,3	-	5,3
Skovgaard Museet	1	1,2	1,6	-	1,6
Struer Museum	1	1,5	1,5	-	1,5
Viborg Museum	1	1,6	1,6	-	1,6
Region Syddanmark					
Billund Kommunes Museer	1	1,2	1,5	-	1,5
Esbjerg Kunstmuseum	1	1,3	1,7	-	1,7
Faaborg Museum	1	1,1	1,6	0,75	2,3
Kunstmuseet Trapholt	2	2,3	3,7	-	3,7
Kunstmuseum Brandts	3	2,5	4,3	-	4,3
Langelands Museum	2	1,5	2,9	-	2,9
Marstal Søfartsmuseum	1	1,1	1,6	-	1,6
Middelfart Museum	1	1,1	1,5	-	1,5
Museerne i Fredericia	1	1,8	1,5	-	1,5
Museet Sønderkov	1	1,9	1,6	-	1,6
Museum Give	1	1,1	1,5	-	1,5
Museum Kolding	1	2,4	1,5	0,5	2,0
Museum Odense	3	5,9	11,8	-	11,8
Museum Sydfyn	2	2,4	3,0	-	3,0
Museum Sønderjylland	5	34,9	26,5	7,0	33,5
Museum VEST	3	8,4	9,9	-	9,9
Museum Vestfyn	1	1,3	1,5	-	1,5
Naturama	2	5,1	4,2	0,25	4,4
Ribe Kunstmuseum	2	1,3	2,5	-	2,5
Vardemuseerne	2	3,4	8,2	-	8,2
Vejen Kunstmuseum	1	1,2	1,5	-	1,5
VejleMuseerne	2	9	3,7	5,0	8,7
Øhavsmuseet Faaborg	1	1,4	1,7	-	1,7
Østfyns Museer	2	3,3	4,1	-	4,1
Region Sjælland					
Fuglsang Kunstmuseum	2	4,1	2,5	1,6	4,1
Greve Museum	1	2,3	1,5	0,8	2,3
KØS Museum for kunst i det offentlige rum	3	2,5	3,5	-	3,5
Museet for Samtidskunst	1	1,7	1,5	0,2	1,7
Museum Lolland-Falster	2	7,4	3,3	4,1	7,4
Museum Sydøstdanmark	2	9,3	7,8	1,5	9,3
Museum Vestsjælland	2	10	3,5	6,5	10,0
ROMU	3	6,4	6,4	-	6,4
Sorø Kunstmuseum	1	2,3	1,5	0,85	2,4
Vikingskibsmuseet	3	7,2	6,4	1,2	7,6
Østsjællands Museum	2	2,6	3,5	-	3,5
Region Hovedstaden					
Arbejdermuseet	4	5,5	12,8	-	12,8
ARKEN Museum for Samtidskunst	4	34,9	13,2	15,0	28,2
Bornholms Kunstmuseum	1	1,1	1,5	0,75	2,3

Museum	Kategori	Tilskud 2024	Grundtilskud og variabelt tilskud	Prioritets-tilskud	Samlet beregnet tilskud
Bornholms Museum	1	1,1	2,3	-	2,3
Danmarks Tekniske Museum	3	6,6	4,5	2,1	6,6
Dansk Jødisk Museum	3	1,1	3,5	-	3,5
Designmuseum Danmark	4	17,2	13,1	2,5	15,6
Frederiksbergmuseerne	1	1,1	1,9	0,25	2,1
Furesø Museer	1	1,1	1,6	-	1,6
Historie & Kunst	3	2,1	7,2	-	7,2
Industrimuseet Frederiks Værk	1	1,1	1,5	-	1,5
Kastrupgårdsamlingen	1	1,1	1,5	-	1,5
Kongernes Samling (inkl. Koldinghus)	4	9,9	17,8	-	17,8
Kroppedal Museum	2	5,7	2,5	3,0	5,5
Louisiana Museum of Modern Art	5	35,8	30,4	3,35	33,8
M/S Museet for Søfart	4	8,1	12,0	-	12,0
Museerne Helsingør	1	1,1	1,5	-	1,5
Museum Amager	1	1,1	1,5	-	1,5
Museum Nordsjælland	2	4,3	2,7	1,0	3,7
Nivaagaards Malerisamling	2	1,2	2,9	-	2,9
Ny Carlsberg Glyptotek	5	30,6	28,7	0,2	28,9
Rudersdal Museer	1	1,1	1,5	-	1,5
Willumsens Museum	2	1,2	2,5	-	2,5

Anm.: Regneeksempler tager ikke højde for forventede adfærdsændringer.

Kilde: Data til konsekvensberegninger er fra museernes regnskabsindberetning til Slots- og Kulturstyrelsen 2018-22 (indtægter), Danske Museer i Tal 2018-22 (antal forskningspublikationer) og Danmarks Statistik 2018-22 (antal besøgende).